

LÄRARNA OCH REKTORERNA I FINLAND 2019

© Utbildningsstyrelsen

Rapporter och utredningar 2020:14

ISBN 978-952-13-6701-4 (pdf)

ISSN-L 1798-8918

ISSN 1798-8926 (pdf)

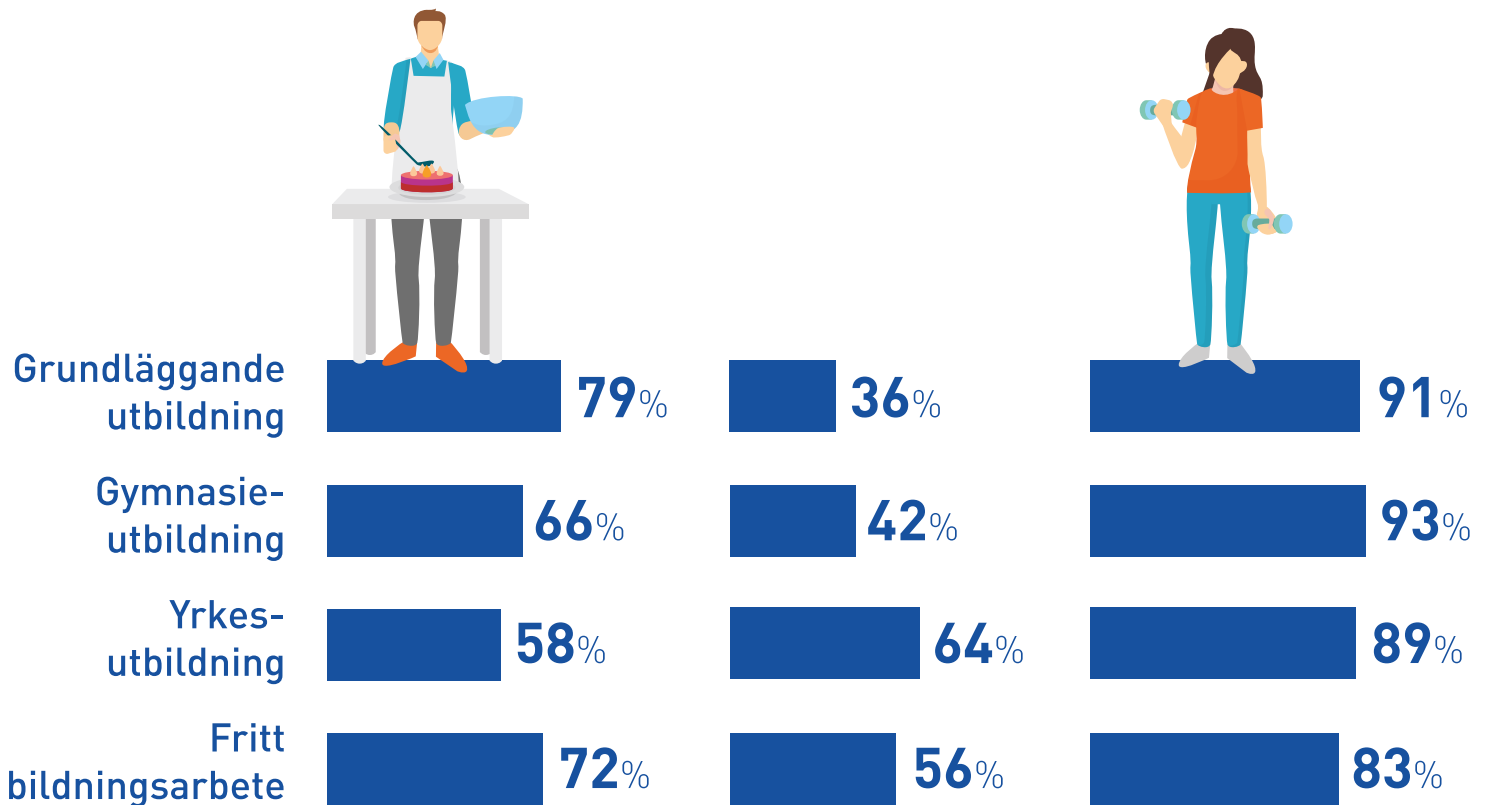
Ombrytning: Grano Oy

www.utbildningsstyrelsen.fi

INNEHÅLL

FÖRORD	.5
LÄRARSITUATIONEN INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA UTBILDNINGEN ÅR 2019	.7
ATT SÖKA TILL LÄRARUTBILDNINGEN	.9
LÄRARNA INOM FÖRSKOLEUNDERVISNINGEN OCH DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN	10
Allt större andel av lärarna behöriga	10
Ämneslärares behörighet	11
Behörigheten regionalt	12
Över en tredjedel av lärarna över 50 år	12
Kvinnorna fortfarande i stor majoritet	14
LÄRARNA INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN	16
Andelen behöriga minskade en aning	16
Lärarna enligt ålder och kön	17
LÄRARNA INOM YRKESUTBILDNINGEN	20
Skillnaden i behörighet beroende på språk har minskat	20
Lärarna enligt ålder och kön	22
LÄRARNA INOM DEN FRIA BILDNINGEN	24
KÄLLOR	25
TABELLER	26

DEN SVENSKSPRÅKIGA UTBILDNINGEN

Andelen kvinnor bland rektorer och lärare inom den svenskspråkiga utbildningen

Andelen rektorer och lärare som är 50 år eller äldre inom den svenskspråkiga utbildningen

Andelen behöriga rektorer och lärare inom den svenskspråkiga utbildningen

Uppgifterna är från år 2019

FÖRORD

Insamlingen av statistik om lärarna och rektorerna i Finland har genomförts och publicerats vart tredje år sedan 1999. Arbetet har letts av undervisnings- och kulturministeriet och Statistikcentralen har ansvarat för genomförandet insamlingarna. Rapporten som nu publiceras är den sjätte i ordningen och grundar sig på resultatet av uppgiftsinsamlingen som genomfördes år 2019. Rapporten har utarbetats i samarbete med Utbildningsstyrelsens och undervisnings- och kulturministeriets sakkunniga.

Resultaten publiceras denna gång i två omgångar och som en serie enskilda rapporter, av vilka denna rapport om den svenskspråkiga utbildningen utgör en del. I den första omgången publiceras rapporter om förskoleundervisning och grundläggande utbildning, gymnasieutbildning, yrkesutbildning, fritt bildningsarbete och svenskspråkig utbildning samt en rapport om undervisningsgruppernas storlek i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. I rapporterna granskas bland annat behörigheten, uppgiftstyperna, åldersstrukturerna och könsfördelningen bland lärarna och rektorerna. Senare publiceras en översikt över lärarnas deltagande i fortbildning och över framtidsutsikterna för lärarutbildningen. Därtill publiceras en rapport om de sökande till lärarutbildning år 2020 som grundar sig på uppgifter som hämtats från Utbildningsstyrelsens informationsresurser och på högskolornas uppgifter.

År 2019 omfattade uppgiftsinsamlingen för första gången också grundläggande konstundervisning, men på grund av brister i det insamlade materialet kan resultatet tyvärr inte publiceras.

Insamlingen av uppgifter år 2019 har genomförts med hjälp av lärarnas kontaktuppgifter som man fått från skolorna och läroanstalterna och resultatet i den här rapporten grundar sig på uppgifter som lärarna själva har uppgett. Insamlingen har utgått från de 3 277 läroanstalter som finns i Statistikcentralens läroanstaltsregister år 2018. Nästan 95 procent av läroanstalterna meddelade kontaktuppgifterna till sina lärare inför den andra och egentliga fasen i insamlingen. Svarsprocenten i insamlingen har varierat under åren och inom olika utbildningsstadier. Nu förblev svarsprocenten på en betydligt lägre nivå än i den föregående insamlingen år 2016.

Enligt Statistikcentralen kan orsaker till den lägre svarsprocenten vara att kontaktuppgifterna inte varit heltäckande och kvaliteten på kontaktuppgifterna har varierat samt att man har varit mindre motiverad att svara på enkäten. Det har ändå varit möjligt att säkerställa resultatens tillförlitlighet och kvalitet med hjälp av de basuppgifter som finns tillgängliga. Lärarna som svarat på uppgiftsinsamlingen representerar relativt bra åldersstrukturen, könsfördelningen och undervisningsämnena bland lärarna. De representerar också rätt så jämnt läroanstalter av olika form och storlek på olika håll i Finland. En viss snedvridning i resultatet medför ändå brister i uppgifterna som gäller undervisningsspråk, läroanstaltstyp och lärarbehörighet; man har inte rättat till snedvridningen genom att vikta resultatet. Den minskade svarsprocenten har också sannolikt medfört tydliga ändringar i översikten av uppgifterna på landskapsnivå.

Publikationsseriens redaktion har bestått av en bred skara sakkunniga vid Utbildningsstyrelsen och undervisnings- och kulturministeriet. Vi har arbetat med projektet på distans både under coronavåren samt under sommaren och början av hösten. Ett varmt tack till alla skribenter och alla som deltagit i bearbetningen av materialet!

Publikationer som berör olika utbildningsformer och teman hittar du på adressen oph.fi/sv | Statistik och publikationer | Statistik | Statistik över lärare och rektorer. På samma adress finns också en redovisning av undersökningens genomförande som Statistikcentralen utarbetat och publikationer och rapporter som berör tidigare insamlingar av lärarstatistik. De digitala rapporterna över lärarstatistik finns i utbildningsförvaltningens gemensamma statistiktjänst Vipunen på adressen <https://vipunen.fi/sv-fi/>.

Givande lässtunder

å hela redaktionens vägnar önskar,

Raakel Tiihonen, redaktionens ordförande

LÄRARSITUATIONEN INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA UTBILDNINGEN ÅR 2019

Enligt den internationella studien TALIS (The Teaching and Learning International Survey 2018) är de finländska lärarna inom den grundläggande utbildningen nöjda med sitt yrkesval och upplever att deras yrke uppskattas. Det finns tydliga skillnader i hur lärarna i Finland förhåller sig till sitt yrkesval i jämförelse med lärare i till exempel de övriga nordiska länderna. Till och med 58 procent av lärarna i Finland upplever att läraryrket uppskattas i samhället, medan endast 11 procent av lärarna i Sverige uppger att de känner sig uppskattade. (Taajamo & Puhakka 2019)

Nöjda, kompetenta och professionella lärare är en av förutsättningarna för att kunna säkerställa en kvalitativ undervisning. I Finland utgår vi ifrån att alla elever och studerande har rätt till en bra skolgång och undervisning oberoende av var man bor eller vilken skola eller läroanstalt man går i och oberoende av den socioekonomiska bakgrunden – jämlika utbildningsmöjligheter är en av grundpelarna inom utbildningen i Finland. Genom att regelbundet följa upp lärarsituationen är det möjligt att uppskatta det framtida lärarbehovet och ställa kvantitativa mål för lärarutbildningen för att på så sätt trygga tillgången på lärare. I och med att årsklasserna snabbt blir mindre blir det allt viktigare att prognostisera de framtida lärarbehoven så att det finns tillräckligt med behöriga lärare på alla utbildningsstadier. Att antalet barn blir allt färre påverkar på många sätt hela vårt utbildningssystem.

Uppgifterna som presenteras har samlats in av Statistikcentralen i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen. Motsvarande insamling har tidigare gjorts åren 2002, 2005, 2008, 2010, 2013 och 2016. Insamlingssättet har varierat och år 2019 samlades lärarstatistiken in med en webbenkät, som skickades direkt till lärarnas e-postadresser och som lärarna personligen fyllde i. Uppgifter har samlats in om bland annat lärarnas anställningsförhållanden, uppgiftstyper, behörighet, deltagande i fortbildning, fortbildnings- och utvecklingsplaner samt för den grundläggande utbildningens del även om undervisningsgruppernas storlek. (Se även om situationen på Åland i Lärare 2020)

Alla skolor och läroanstalter svarade inte på Statistikcentralens förfrågan år 2019 och statistiken är inte heltäckande. Redan år 2016 var svarsprocenten betydligt lägre än under tidigare insamlingar av lärarstatistik och tyvärr har svarsandelen minskat ytterligare år 2019. Inom den svenskspråkiga utbildningen var svarsfrekvensen för lärarna inom den grundläggande utbildningen 40,3 procent (49,2 % i hela landet), inom gymnasieutbildningen 47,5 procent (53,5 % i hela landet), inom yrkesutbildningen 34,9 procent (45,8 % i hela landet) och inom den fria bildningen 39,9 procent (48,1 % i hela landet).

Svarsprocenten var klart lägre i insamlingen år 2019 i jämförelse med tidigare år och en tydlig skillnad är att insamlingen nu har skett på ett annat sätt. Dels gjordes insamlingen av uppgifter i två steg, dels hade rektorerna och lärarna nu själva huvudansvaret för att fylla i enkäten i stället för att en och samma person tidigare har fyllt i enkäten för alla lärare i skolan. Det kan finnas många olika orsaker till att rektorerna och lärarna inte har svarat på enkäten, som till exempel att e-postadressen har varit fel och man inte har fått någon enkät,

att man upplever sig ha tidsbrist och att man upplever att man får alltför många olika enkäter att svara på i sitt arbete. Andra orsaker kan vara att kommunikationen och informationen kring insamlingen och dess betydelse har varit otydlig och att man inte har fått tillräcklig information om vad svaren används till, eller att man inte tycker att det berör eller är viktigt. Den låga svarsandelen gör att det är mycket viktigt att fundera på hur insamlingen borde göras i framtiden.

Lärarsituationen i de svenskspråkiga skolorna och läroanstalterna inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen samt den fria bildningen presenteras här i korthet och gäller situationen 1.9.2019. I huvudsak beskrivs den svenskspråkiga utbildningen, men jämförelser görs med den finskspråkiga utbildningen och utbildningen i hela landet. Speciellt betonas den formella behörigheten och ålders- och könsfördelningen samt den regionala fördelningen sett ur ett svenskspråkigt perspektiv. Som inledning finns en kort genomgång av ansökningen och antagningen till den svenskspråkiga lärarutbildningen.

Som en följd av att svarsandelarna i insamlingen var relativt låga presenteras statistiken huvudsakligen bara för de till antalet största grupperna av lärare. Då antalet lärare är litet, vilket ofta är fallet inom den svenskspråkiga utbildningen, blir en procentuell jämförelse ibland missvisande. Skolor och läroanstalter med ett annat undervisningsspråk än svenska och också de tvåspråkiga läroanstalterna (finska/svenska) ingår i gruppen med läroanstalter där undervisningsspråket är finska. I utbildningsförvaltningens statistiktjänst [Vipunen](#) finns rapporter med mera information angående lärarsituationen.

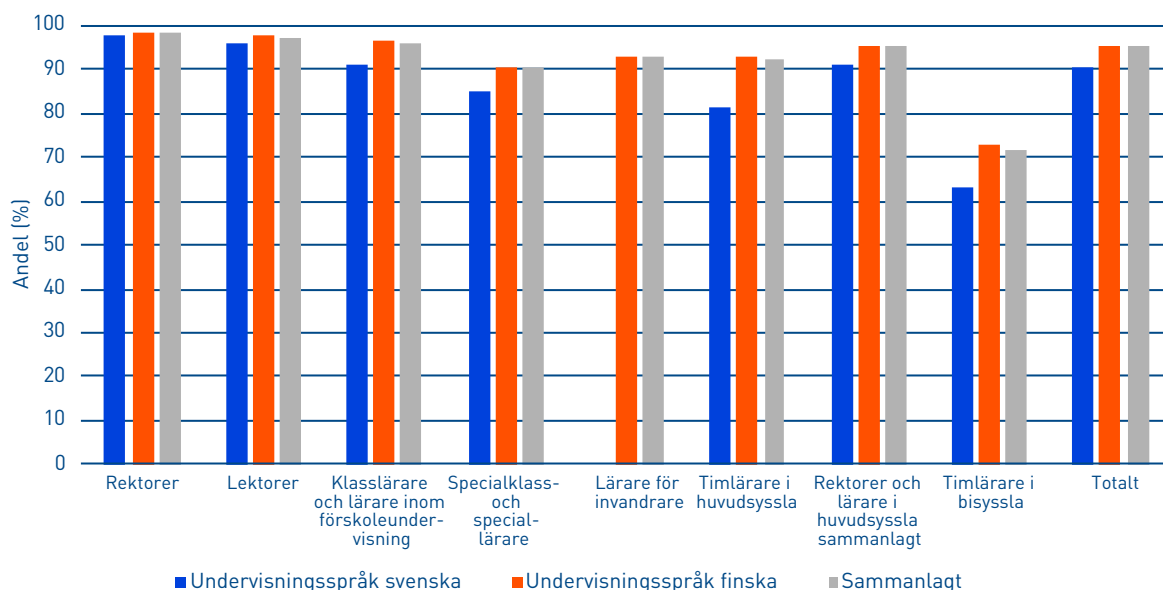

LÄRARNAS FORMELLA BEHÖRIGHET I FINLAND LIGGER SEDAN LÄNGE PÅ EN HÖG NIVÅ OCH DET HÄR ÄR EN FRAMGÅNGSFAKTOR FÖR UTBILDNINGEN. Dessutom har lärarnas rörlighet inte konstaterats vara särskilt stor i jämförelse med andra yrken och det här beror säkert till stor del på att den största delen av lärarna är nöjda med sitt arbete. Att lärarna trivs i arbetet och upplever att deras yrke uppskattas i samhället inverkar på hur länge de vill stanna kvar som lärare, men också indirekt på hur studerande söker sig till lärarutbildningen och nytexaminerade söker sig till lärartjänster.

Allt större andel av lärarna behöriga

Lärarnas formella behörighet i Finland ligger sedan länge på en hög nivå och det här är en framgångsfaktor för utbildningen. Dessutom har lärarnas rörlighet inte konstaterats vara särskilt stor i jämförelse med andra yrken och det här beror säkert till stor del på att den största delen av lärarna är nöjda med sitt arbete. Att lärarna trivs i arbetet och upplever att deras yrke uppskattas i samhället inverkar på hur länge de vill stanna kvar som lärare, men också indirekt på hur studerande söker sig till lärarutbildningen och nytexaminerade söker sig till lärartjänster.

Totalt var 90,6 procent av alla rektorer och lärare i de svenskspråkiga skolorna formellt behöriga för sin uppgift år 2019. I hela landet var upp till 95,1 procent av rektorerna och lärarna behöriga. Andelen var den samma ifråga om rektorer och lärare i huvudsyssla och skillnaden var omkring 5 procentenheter beroende på undervisningsspråk. Störst var skillnaderna, som framgår av diagrammet, framför allt i fråga om klasslärarna och lärarna inom förskoleundervisningen, specialklass- och speciallärarna samt timlärarna i huvudsyssla.

DIAGRAM 1: DEN PROCENTUELLA ANDELEN (%) FORMELLT BEHÖRIGA REKTORER OCH LÄRARE INOM DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN ENLIGT TJÄNSTETYP OCH UNDERVISNINGSSPRÅK ÅR 2019.

Länk till tabell 3.

Svarsprocenten i hela landet 2019: grundläggande utbildning 49,2 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: grundläggande utbildning 40,3 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Åren 2010–2019 ökade andelen behöriga med till och med över 10 procentenheter inom den svenskspråkiga utbildningen och under åren 2016–2019 med knappt 2 procentenheter. Störst är förändringen på längre sikt när det gäller timlärare i huvudsyssla samt specialklass- och speciallärarna, men de senaste åren också klasslärarna och lärarna inom förskoleundervisningen. Enligt statistiken har andelen behöriga inte minskat inom någon av tjänstetyperna inom den svenskspråkiga utbildningen under tidsperioden 2010–2019 och det är viktigt att den positiva utvecklingen fortsätter.

Rektorerna och lektorerna hade den största andelen behöriga både i de svenskspråkiga skolorna och i hela landet år 2019. Trots att behörigheten har minskat något under de senaste tre åren så är fortfarande mellan 96 och 98 procent av rektorerna och lektorerna behöriga. Rektorerna och lektorerna är samtidigt de tjänstetyper som har den största andelen ordinarie anställda (andelen ordinarie anställda i hela landet år 2019: rektorer 88,9 % och lektorer 94,1 %). Av alla som deltog i insamlingen i hela landet år 2019 hade 84,6 procent ordinarie anställning och 15,4 procent visstidsanställning.

Ämneslärarnas behörighet

Inom många undervisningsämnen finns flera konkurrerande yrken, vilket leder till att det är svårare att uppskatta hur stor andel av de studerande som slutligen söker sig till en tjänst som ämneslärare. Därtill kommer utmaningen med att få tillräckligt många att söka sig till utbildningen och inleda ämnesstudier. Inom den svenskspråkiga utbildningen kan man, eftersom ämneslärarnas antal är litet i många undervisningsämnen, inte dra alltför långtgående slutsatser utifrån andelen behöriga. Samtidigt betyder det här också att små insatser ibland kan vara tillräckliga för att andelen behöriga ska öka markant.

Av alla lektorer och timlärare i huvudsyssla var 91,8 procent formellt behöriga i de svenskspråkiga skolorna och i de finskspråkiga skolorna var 96,3 procent behöriga. Då man beaktar de ämnen som läraren huvudsakligen undervisar i finns det en skillnad i behörighet beroende på undervisningsspråk, men också beroende på undervisningsämne.

Inom den svenskspråkiga utbildningen var en stor del av lektorerna och timlärarna i huvudsyssla i de största undervisningsämnena behöriga. Alla lärare som svarade på enkäten och hade antingen modersmål och litteratur (svenska) eller det andra inhemska språket finska som sina huvudsakliga undervisningsämnen var behöriga och i matematik var 91,9 procent behöriga. Av lärarna i matematik och naturvetenskapliga ämnen (fysik, kemi, geografi, biologi, miljö- och naturvetenskaper) var 90,6 procent behöriga (se tabell 4). Andelen behöriga i till exempel fysik och historia var lägre år 2019 än år 2016 trots att behörigheten totalt sett har ökat en aning bland lektorerna och timlärarna i huvudsyssla.

Inom den finskspråkiga utbildningen var andelen behöriga lektorer och timlärare i huvudsyssla i engelska, det andra inhemska språket svenska och modersmål och litteratur (finska) omkring 98 procent, medan behörigheten i matematik var en aning lägre (96,4 %). Av lärarna i matematik och naturvetenskapliga ämnen (fysik, kemi, geografi, biologi, miljö- och naturvetenskaper) var 97,2 procent behöriga.

Att samtidigt betrakta ämneslärarsituationen inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen ger en tydligare helhetsbild. Enligt statistiken för lektorer och

timlärare i huvudsyssla inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen år 2019 framkommer att behörigheten totalt sett var lägst (79–83 %) i till exempel fysik, elev- och studiehandledning, musik och bildkonst (enligt lärarens huvudsakliga utbildningsform och huvudsakliga undervisningsämne).

Behörigheten regionalt

Andelen formellt behöriga rektorer och lärare i huvudsyssla inom den svenskspråkiga utbildningen var 91,0 procent (finskspråkig utbildning 95,5 %), men behörigheten varierade beroende på landskap. I Österbotten var 95,7 procent av de som deltog i den statistiska insamlingen behöriga, i Nyland 88,6 procent och i Egentliga Finland 89,0 procent (se tabell 5). Inom den finskspråkiga utbildningen var Österbotten (91,4 %) och Nyland (92,9 %) de landskap som hade lägst andel behöriga.

Inom den svenskspråkiga utbildningen var totalt 90,9 procent av klasslärarna och lärarna inom förskoleundervisningen behöriga för sin uppgift. Den största andelen behöriga klasslärare och lärare inom förskoleundervisningen, om man bortser från områden med mycket få lärare som undervisar på svenska, fanns i Österbotten (97,2 %). I Nyland och Egentliga Finland var omkring 87 procent behöriga. Det här kan ställas i relation till att andelen behöriga var omkring 80 procent i Nyland och Egentliga Finland år 2016. De lärare inom förskoleundervisningen, som undervisade i en skola inom den grundläggande utbildningen och som svarade på enkäten 2019 var endast 7 till antalet – alla var behöriga. (Se tabell 6)

Behörighetssituationen för klasslärarna och lärarna inom förskoleundervisningen var betydligt bättre i de finskspråkiga än i de svenskspråkiga skolorna (totalt en skillnad på 5,6 procentenheter). Inom den finskspråkiga utbildningen var 96,5 procent behöriga för sin uppgift och den lägsta behörighetsgraden regionalt sett fanns i Österbotten och Nyland där andelen behöriga var mellan 92 och 94 procent.

Skillnaderna mellan landskapen när det gäller lektorernas behörighet är betydligt mindre och totalt sett var andelen behöriga 96,1 procent inom den svenskspråkiga utbildningen (finskspråkig utbildning 97,5 %). Både i Österbotten och i Nyland var 96 procent av lektorerna behöriga och i Egentliga Finland hela 97 procent (se tabell 6). Andelen behöriga lektorer ökade kontinuerligt under perioden 2010–2016, men i insamlingen år 2019 var situationen i stort sett oförändrad från år 2016 (endast en liten minskning på 0,2 procentenheter).

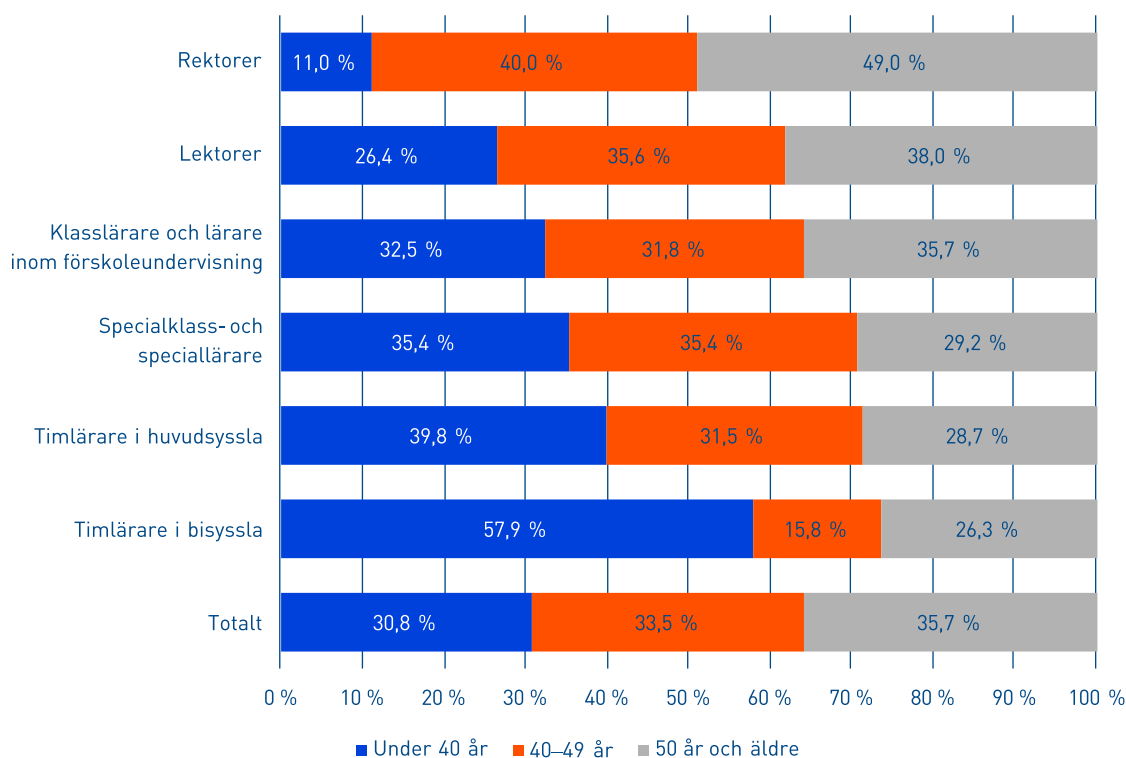
Andelen formellt behöriga specialklasslärare och speciallärare inom den svenskspråkiga utbildningen var 85,1 procent (finskspråkig utbildning 90,6 %). Inom den svenskspråkiga utbildningen var nästan alla de specialklasslärare och speciallärare som svarade på enkäten i Österbotten år 2019 behöriga. I Nyland var behörighetsgraden betydligt lägre (77,9 %) och skillnaden mellan landskapen var ungefär den samma som i insamlingen år 2016. Också inom den finskspråkiga utbildningen hade Nyland den lägsta andelen behöriga (83,7 %).

Över en tredjedel av lärarna över 50 år

Åldersfördelningen inom lärarkåren har betydelse för skolans långsiktiga utveckling. De äldre lärarna har en yrkeskompetens som baserar sig på en lång arbetserfarenhet, medan

de yngre lärarna har en utbildning som utgår från den senaste kunskapen och forskningen. Att följa upp åldersfördelningen bland lärarna är också en central åtgärd för att undvika lärarbrist och förbereda sig för de framtida behoven. Om åldersstrukturen tyder på att många lärare i ett visst ämne eller en viss tjänstetyp närmar sig pensionsåldern är det av stor betydelse att man reagerar i tid – hur stor andel av lärarna som till exempel är 50 år eller äldre är därför en viktig signal. En ganska jämn åldersstruktur betyder också att pensionsavgången blir jämnare.

Åldersstrukturen för rektorerna och lärarna inom den grundläggande utbildningen visar, liksom i tidigare kartläggningar, att de svenskspråkiga skolorna har en yngre lärarkår och en något jämnare åldersfördelning än de finskspråkiga skolorna. Av alla rektorer och lärare som deltog i insamlingen och som undervisade på svenska var 30,8 procent under 40 år, medan 33,5 procent var i ålderskategorin 40–49 år och 35,7 procent var 50 år eller äldre. I de finskspråkiga skolorna var 26,3 procent under 40 år, medan 32,9 procent var 40–49 år och resten eller 40,8 procent var 50 år eller äldre. Rektorerna och lärarna som var 50 år eller äldre utgjorde den största gruppen och lärarkåren har blivit äldre både inom den svenskspråkiga utbildningen och i hela landet.

DIAGRAM 2: REKTORERNAS OCH LÄRARNAS PROCENTUELLA FÖRDELNING (%) INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN ENLIGT ÅLDERSGRUPP OCH TJÄNSTETYP ÅR 2019.

Länk till tabell 7.

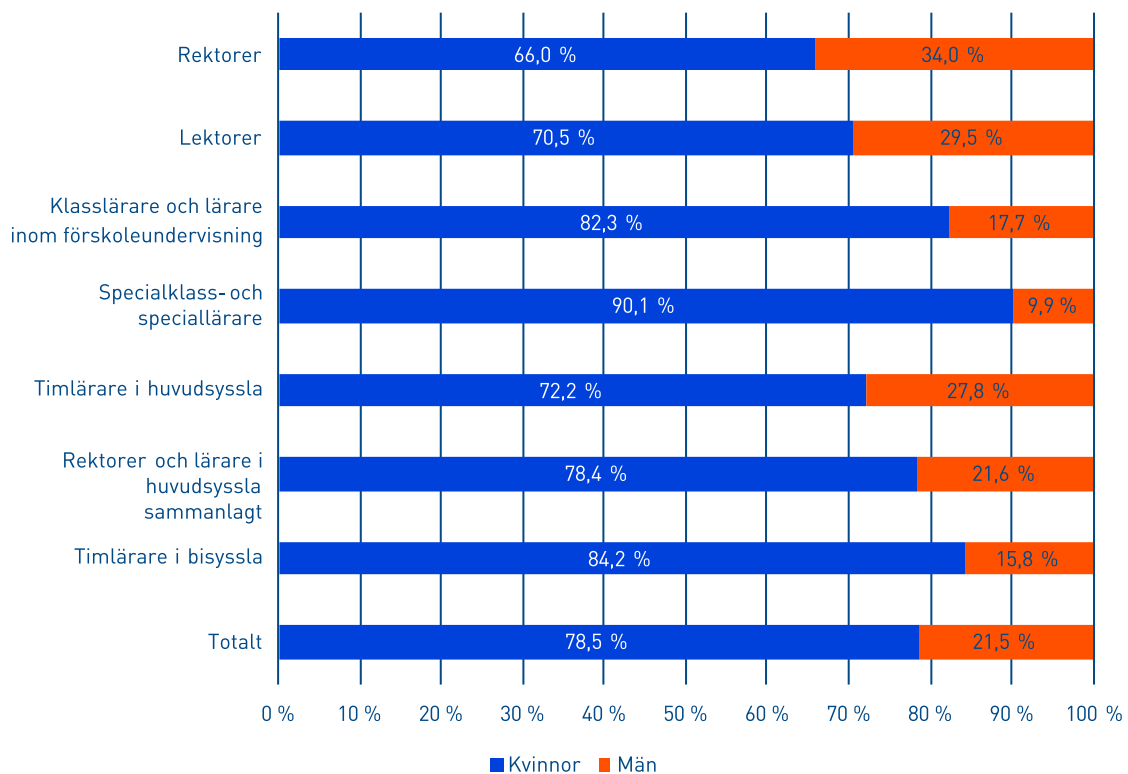
Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: grundläggande utbildning 40,3 %.
Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Åldersfördelningen visar att framför allt rektorerna var 50 år eller äldre (49,0 %). Men också de största grupperna av lektorerna (38,0 %) samt klasslärarna och lärarna inom förskoleundervisningen (35,7 %) fanns i samma kategori och andelen som är över 50 år har ökat med omkring 5 procentenheter i de svenskspråkiga skolorna sedan år 2016. Samtidigt har andelen rektorer samt specialklasslärare och speciallärare i samma ålderskategori minskat något under samma tidsperiod. Andelen rektorer och lärare i huvudsyssla som är 50 år eller äldre ökade nationellt med 1,9 procentenheter mellan åren 2016 och 2019 (från 38,6 % till 40,5 %) och i de svenskspråkiga skolorna med 2,4 procentenheter (från 33,4 % till 35,8 %).

Kvinnorna fortfarande i stor majoritet

Både internationellt och i Finland har man redan tidigare kunnat konstatera att det speciellt i de lägre årskurserna är vanligast med kvinnliga lärare. Med en jämnare könsfördelning skulle skolorna tydligare förmedla betydelsen av jämställdhet. Ingenting tyder ändå i nuläget på en jämnare könsfördelning bland lärarna i framtiden. Den största delen av sökande och antagna till både klasslärarutbildningen och utbildningen för lärare inom småbarnspedagogiken är kvinnor. De senaste åren har omkring 60–70% av de sökande och av de antagna till utbildningen för klasslärare och rentav 80–90 % av de sökande och antagna till utbildningen för lärare inom småbarnspedagogiken varit kvinnor.

Inom den grundläggande utbildningen är majoriteten av lärarna kvinnor och situationen är som helhet i stort sett den samma både i skolor med svenska som undervisningsspråk och i hela landet. Enligt uppgifterna för år 2019 var 78,5 procent av lärarna i de svenskspråkiga skolorna kvinnor, medan den motsvarande andelen år 2016 var 77,3 procent. I hela landet var de kvinnliga lärarnas andel i stort sett lika stor (77,7 %) år 2019. Inom de flesta tjänstetyperna har andelen kvinnor ökat sedan år 2016, förutom i fråga om specialklasslärarna och speciallärarna (andelen har minskat med 2 procentenheter) och timplärarna i huvudsyssla (minskning med 7 procentenheter).

DIAGRAM 3: DEN PROCENTUELLA ANDELEN (%) KVINNOR OCH MÄN BLAND REKTORER OCH LÄRARE INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN ENLIGT TJÄNSTETYP ÅR 2019.

Länk till tabell 8.

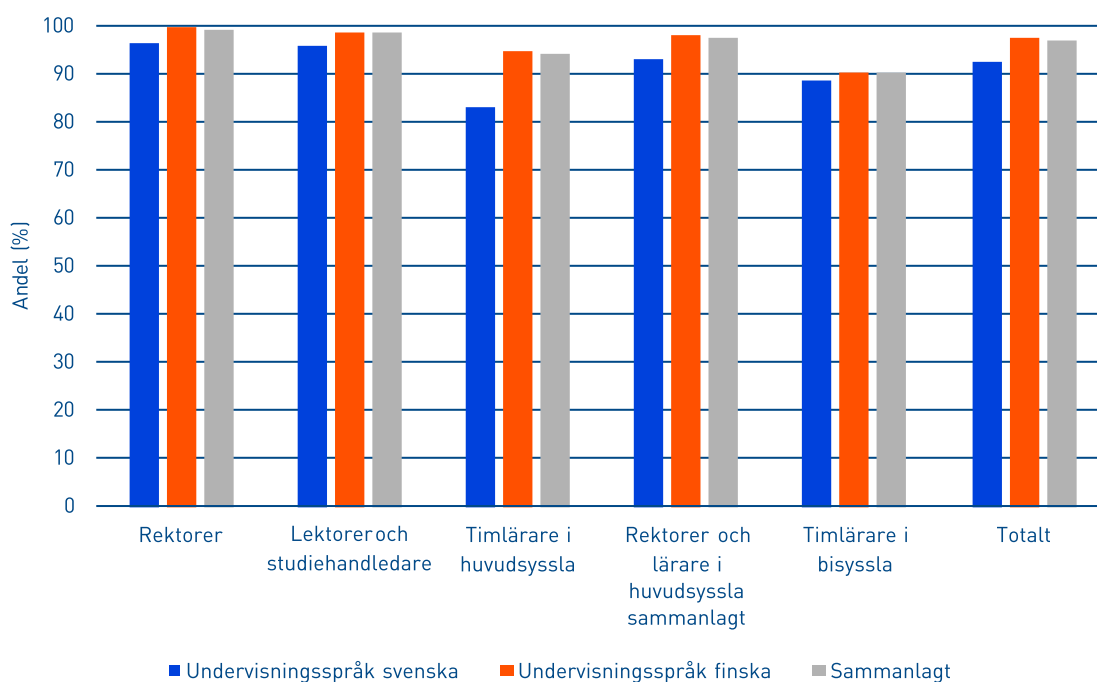
Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: grundläggande utbildning 40,3 %.
 Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

LÄRARNA INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Andelen behöriga minskade en aning

Andelen behöriga lärare har varit större inom gymnasieutbildningen än inom den grundläggande utbildningen i de insamlingar som gjorts tidigare. Så också år 2019 även om skillnaden nu var mindre (omkring 2 procentenheter), eftersom andelen behöriga ökade inom den grundläggande utbildningen medan den minskade inom gymnasieutbildningen.

Inom den svenskspråkiga gymnasieutbildningen var behörighetsgraden 92,6 procent bland de rektorer och lärare som deltog i insamlingen år 2019. Inom den finskspråkiga utbildningen var 97,3 procent formellt behöriga. I den statistiska insamlingen år 2019 var 87,9 procent ordinarie anställda och 12,1 procent visstidsanställda av de deltagande rektorerna och lärarna i hela landet. Av alla rektorer och lärare i huvudsyssla var 93,1 procent behöriga inom den svenskspråkiga gymnasieutbildningen, medan 98,0 procent var behöriga inom den finskspråkiga utbildningen – skillnaden är 4,9 procentenheter och den har blivit större sedan tidigare insamlingar.

DIAGRAM 4: DEN PROCENTUELLA ANDELEN (%) FORMELLT BEHÖRIGA REKTORER OCH LÄRARE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN ENLIGT TJÄNSTETYP OCH UNDERVISNINGSSPRÅK ÅR 2019.

Länk till tabell 9.

Svarsprocenten i hela landet 2019: gymnasieutbildning 53,5 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: gymnasieutbildning 47,5 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Både i de svenskspråkiga gymnasierna och i hela landet var nästan alla rektorer, lektorer och studiehandledare behöriga enligt den insamlade statistiken år 2019. Trots att behörigheten minskade något under åren 2016–2019 var fortfarande 96 procent av rektorerna och lektorerna i de svenskspråkiga skolorna behöriga, medan 99–100 procent var behöriga inom den finskspråkiga utbildningen.

Av alla lektorer och timlärare i huvudsyssla inom den svenskspråkiga gymnasieutbildningen var 92,8 procent formellt behöriga år 2019. Andelen behöriga var störst i Nyland (94,2 %), medan 92,3 procent var behöriga i Egentliga Finland och 90,5 procent i Österbotten. I de finskspråkiga gymnasierna var 97,8 procent behöriga.

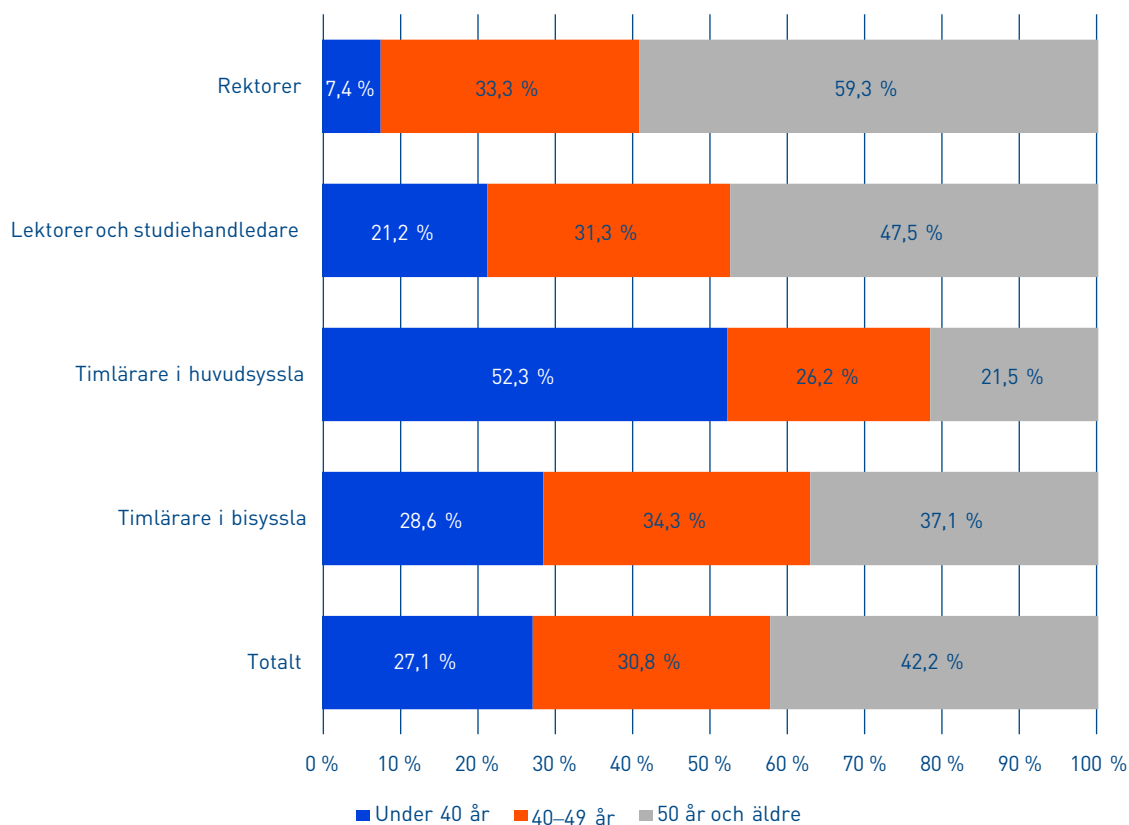
I de största undervisningsämnena, sett till antalet lektorer och timlärare i huvudsyssla som deltog i insamlingen, varierade andelen behöriga mellan 88 och 100 procent. I modersmål och litteratur (svenska) var alla behöriga. I det andra inhemska språket finska var 92,3 procent av lärarna behöriga och i engelska var 95,5 procent behöriga, vilket betyder att det endast var några enstaka lärare som inte var behöriga. I matematik var 87,8 procent behöriga. I de finskspråkiga gymnasierna var andelen behöriga i motsvarande ämnen omkring 99 procent, förutom i matematik där andelen behöriga var 96,9 procent.

I en del undervisningsämnen, som historia, studiehandledning och gymnastik, var andelen behöriga drygt 80 procent, men eftersom de deltagande lärarnas antal var ganska litet kan man inte utgående från den här insamlingen dra långtgående slutsatser (se tabell 10). Enligt statistiken för formellt behöriga lektorer och timlärare i huvudsyssla inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen framkommer som tidigare nämnts att behörighetsgraden var lägst i till exempel fysik, elev- och studiehandledning samt konst- och färdighetsämnena år 2019.

Lärarna enligt ålder och kön

I insamlingen år 2019, liksom i tidigare insamlingar, framkom att lärarkåren inom den svenskspråkiga gymnasieutbildningen är något yngre än i landet i övrigt. Inom den svenskspråkiga utbildningen var 27,1 procent av rektorerna och lärarna under 40 år, medan 30,8 procent var mellan 40 och 49 år och resten eller 42,2 procent var 50 år eller äldre. Inom den finskspråkiga utbildningen var knappt en fjärdedel under 40 år, knappt en tredjedel var mellan 40 och 49 år och knappt 44 procent var 50 år eller äldre.

Medelåldern bland rektorerna och lärarna i gymnasiet är överhuvudtaget en aning högre än inom den grundläggande utbildningen. Det här har också konstaterats vara vanligt i andra länder enligt internationella studier, som också har visat att rektorerna ofta har en högre medelålder än lärarna (TALIS 2018 Results). Enligt Statistikcentralens insamling var det framför allt rektorerna, men också lektorerna och studiehandledarna, som var 50 år eller äldre. Andelen rektorer som var över 50 år minskade i de svenskspråkiga skolorna åren 2016–2019 och det var samtidigt den enda tjänstetypen där en tydlig förnyring skett. Andelen lektorer och studiehandledare som var 50 år eller äldre ökade med 4 procentenheter under samma tidsperiod. Timlärarna i huvudsyssla är ofta relativt unga och över hälften av dem var under 40 år.

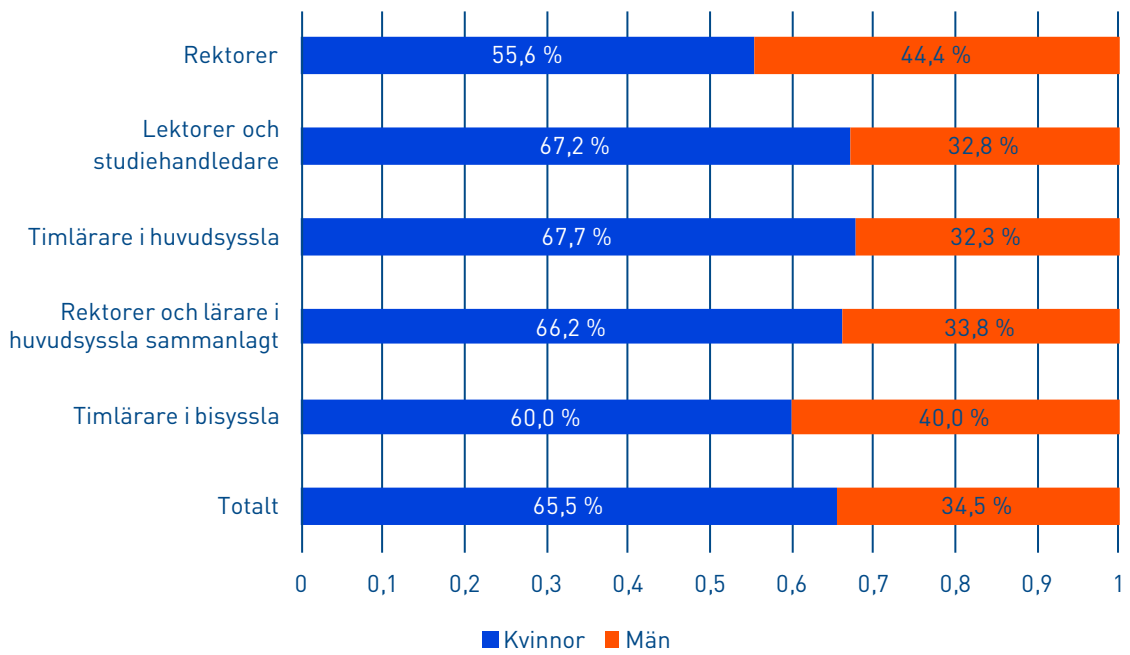
DIAGRAM 5: REKTORERNAS OCH LÄRARNAS PROCENTUELLA FÖRDELNING (%) INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA GYMNASIEUTBILDNINGEN ENLIGT ÅLDERSGRUPP OCH TJÄNSTETYP ÅR 2019.

Länk till tabell 11.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: gymnasieutbildning 47,5 %.
Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Personalen inom undervisningssektorn domineras fortsatt starkt av kvinnor, så också inom gymnasieutbildningen. Könsfördelningen är ändå något jämnare inom gymnasieutbildningen än inom den grundläggande utbildningen – 78,5 procent av lärarna var kvinnor inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen och 65,5 procent inom gymnasieutbildningen. Bland lärarna inom gymnasieutbildningen i hela landet var andelen kvinnor 68,9 procent.

Det finns skillnader i lärarnas könsfördelning beroende på undervisningsspråk och tjänstetyp men också beroende på undervisningsämne. Trots att kvinnorna generellt sett är i stor majoritet så är det bland rektorerna nästan lika vanligt om inte vanligare med män som med kvinnor. Inom den svenskspråkiga gymnasieutbildningen är det vanligare med kvinnliga rektorer än i hela landet. Inom den svenskspråkiga utbildningen var 55,6 procent av rektorerna kvinnor år 2019, medan de kvinnliga rektorerna var i minoritet i hela landet (44 %). Om man ser till olika undervisningsämnen så är det främst inom till exempel matematik, fysik samt historia och samhällslära som det finns en majoritet av manliga lärare.

DIAGRAM 6: DEN PROCENTUELLA ANDELEN (%) KVINNOR OCH MÄN BLAND REKTORER OCH LÄRARE INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA GYMNASIEUTBILDNINGEN ENLIGT TJÄNSTETYP ÅR 2019.

Länk till tabell 12.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: gymnasieutbildning 47,5 %.
 Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

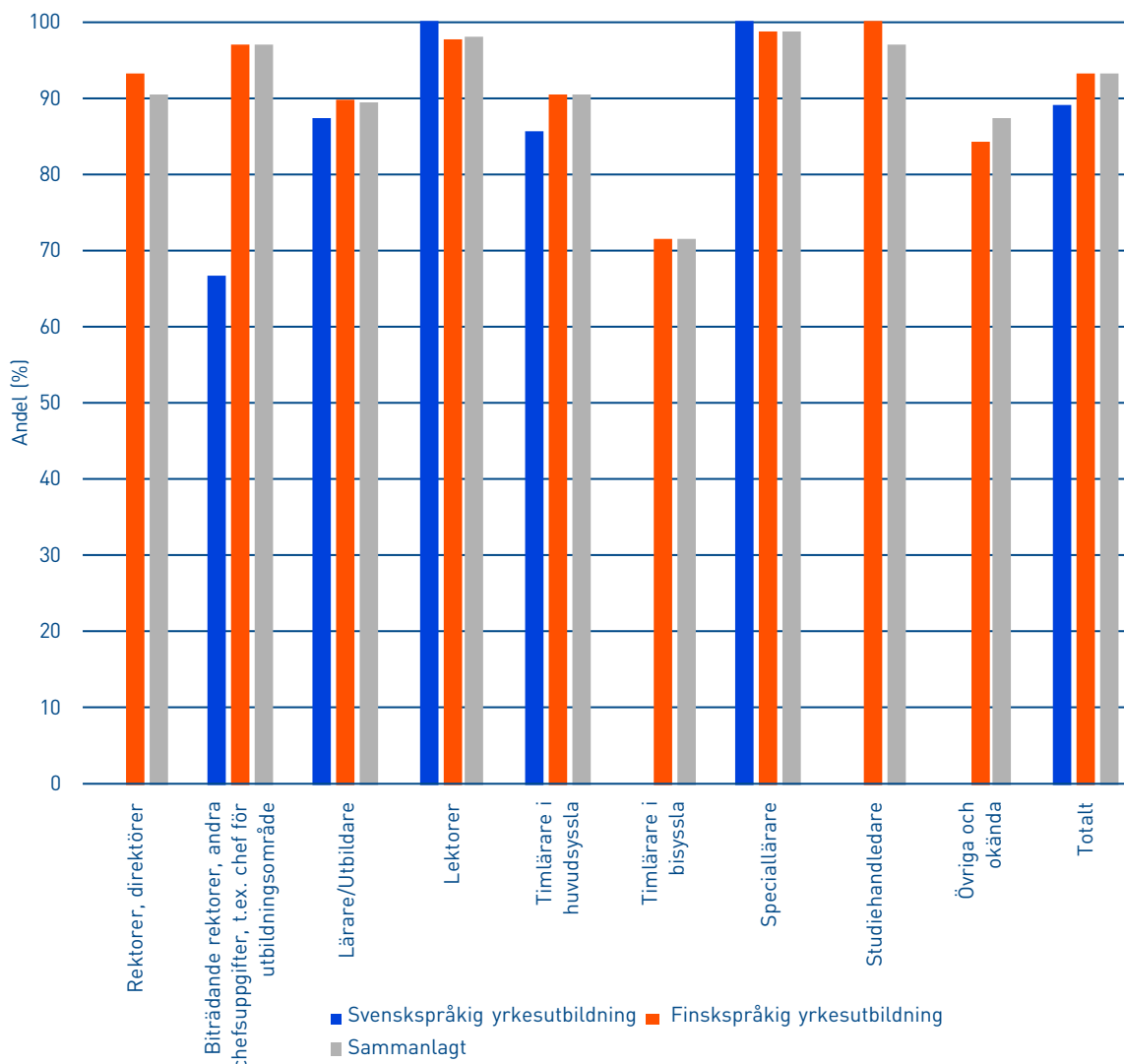
LÄRARNA INOM YRKESUTBILDNINGEN

Den sammanställda statistiken omfattar de läroanstalter som erbjuder yrkesutbildning på andra stadiet. Inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen var antalet rektorer och lärare som deltog i insamlingen år 2019 inte tillräckligt stort för att det ska vara ändamålsenligt att göra en indelning till exempel enligt region eller enligt det huvudsakliga ämnet.

Skillnaden i behörighet beroende på språk har minskat

Med behörighet avses att rektorerna och lärarna har behörighet att sköta sina uppgifter enligt vad som definieras i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998). Behörighetsgraden bland rektorer och lärare inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen var år 2019 fortfarande lägre än inom den finskspråkiga yrkesutbildningen, men en betydande utjämning skedde enligt statistiken åren 2016–2019. Av samtliga rektorer och lärare som deltog i enkäten och som undervisade i de svenskspråkiga yrkesläroanstalterna var 89,1 procent formellt behöriga för sin uppgift. Den motsvarande andelen i de finsk- och tvåspråkiga läroanstalterna var 93,3 procent (en skillnad på 4,2 procentenheter).

Inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen fanns det stora skillnader i behörighet mellan de olika tjänstetyperna. Alla lektorer som svarade på enkäten år 2019 var behöriga, medan 87,5 procent av lärarna/utbildarna var behöriga och 85,7 procent av timlärarna i huvudsyssla var behöriga. Inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen är det mycket få lärare inom en del av tjänstetyperna, vilket leder till att behörigheten inte alltid kan anges.

DIAGRAM 7: DEN PROCENTUELLA ANDELEN (%) FORMELLT BEHÖRIGA REKTORER OCH LÄRARE INOM YRKESUTBILDNINGEN PÅ ANDRA STADIET ENLIGT TJÄNSTETYP OCH UTBILDNINGSANORDNARENS SPRÅK ÅR 2019.

Länk till tabell 13.

Svarsprocenten i hela landet 2019: yrkesutbildning 45,8 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: yrkesutbildning 34,9 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Behörigheten bland lärarna inom de yrkesinriktade ämnena varierade beroende på utbildningsområde. Inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen var behörighetsnivån högst inom hälsovård och välfärd där alla var behöriga. Inom de tekniska områdena, som är det största utbildningsområdet, var 91,7 procent av lärarna behöriga, medan behörighetsnivån var lägre inom till exempel lant- och skogsbruk (75,0 %) samt tjänstebranschen (85,7 %).

Behörighetssituationen bland rektorer och lärare inom yrkesutbildningen har enligt datainsamlingen år 2019 förbättrats jämfört med resultaten från år 2016 – inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen med 15,5 procentenheter och inom den finsk- och tvåspråkiga yrkesutbildningen med 2,8 procentenheter (se tabell 14). De som svarade på enkäten år 2019 har i första hand bestått av ordinarie lärare. Att de deltagande lärarna till större del än tidigare

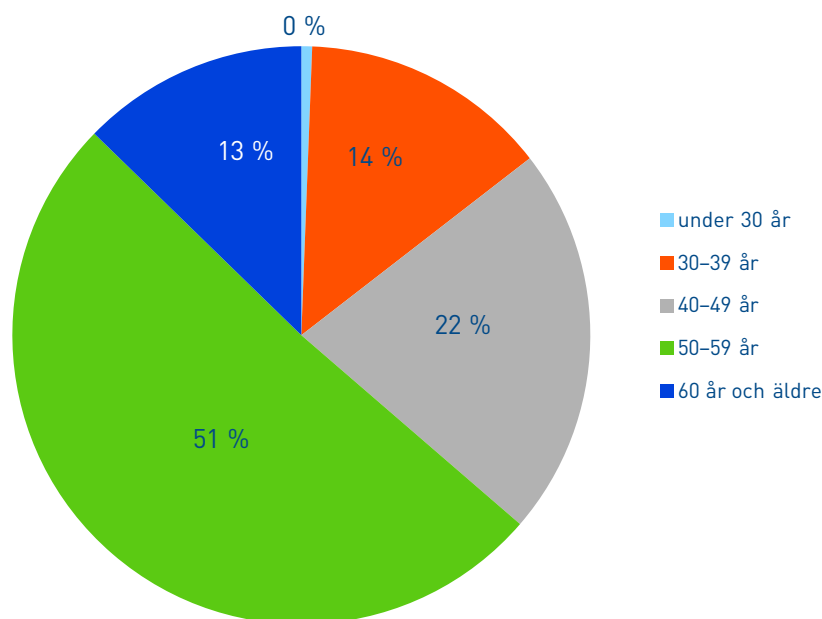
hade en fast tjänst (över 90 %) kan vara en delförklaring till att behörighetsnivån har förbättrats. Det att lärarna personligen har svarat på enkäten på nätet kan delvis leda till en annan svarsprofil, eftersom de lärare som upplever att deras anställningsförhållanden är oklara eller kommer att förändras inte har lika stort intresse av att svara. Därtill är det sannolikt att de senaste årens olika besparings- och nedskärningsåtgärder vid läroanstalterna huvudsakligen har inriktats på lärare som saknar behörighet. Också en ökad medvetenhet om utmaningarna med behörighetssituationen samt utbildningsanordnarnas målmedvetna strävanden efter en behörig personal kan ha påverkat utvecklingen i en positiv riktning.

Lärarna enligt ålder och kön

Största delen av lärarna inom yrkesutbildningen har sökt sig till läraryrket först efter en längre eller kortare tids arbete inom den egna branschen. Det här är säkert en delorsak till att lärarna är en aning äldre inom yrkesutbildningen än till exempel inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. Enligt förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) måste lärare inom de yrkesinriktade examensdelarna bland annat ha minst tre års praktisk arbetserfarenhet i motsvarande uppgifter för att vara behöriga.

Av de rektorer och lärare som ingår i statistiken var 14,5 procent under 40 år, en aning flera eller 21,8 procent var 40–49 år och majoriteten eller 63,6 procent var 50 år och äldre. Andelen som var 50 år eller äldre har ökat med hela 14 procentenheter inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen sedan den senaste insamlingen år 2016. Till och med 12,7 procent var 60 år eller äldre år 2019 och det här betyder att många kommer att nå pensionsåldern inom de kommande åren. Den här gruppen har inte blivit mindre utan till och med en aning större de senaste åren, trots att det redan nu har varit en stor pensionsavgång.

Av rektorerna och lärarna inom de finsk- och tvåspråkiga (finska/svenska) yrkesläroanstalterna var 10,1 procent under 40 år, medan 28,0 procent var mellan 40 och 49 år och 61,8 procent var 50 år eller äldre – 16,8 procent var 60 år eller äldre år 2019.

DIAGRAM 8: REKTORERNAS OCH LÄRARNAS PROCENTUELLA FÖRDELNING (%) INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA YRKESUTBILDNINGEN PÅ ANDRA STADIET ENLIGT ÅLDERSGRUPP ÅR 2019.

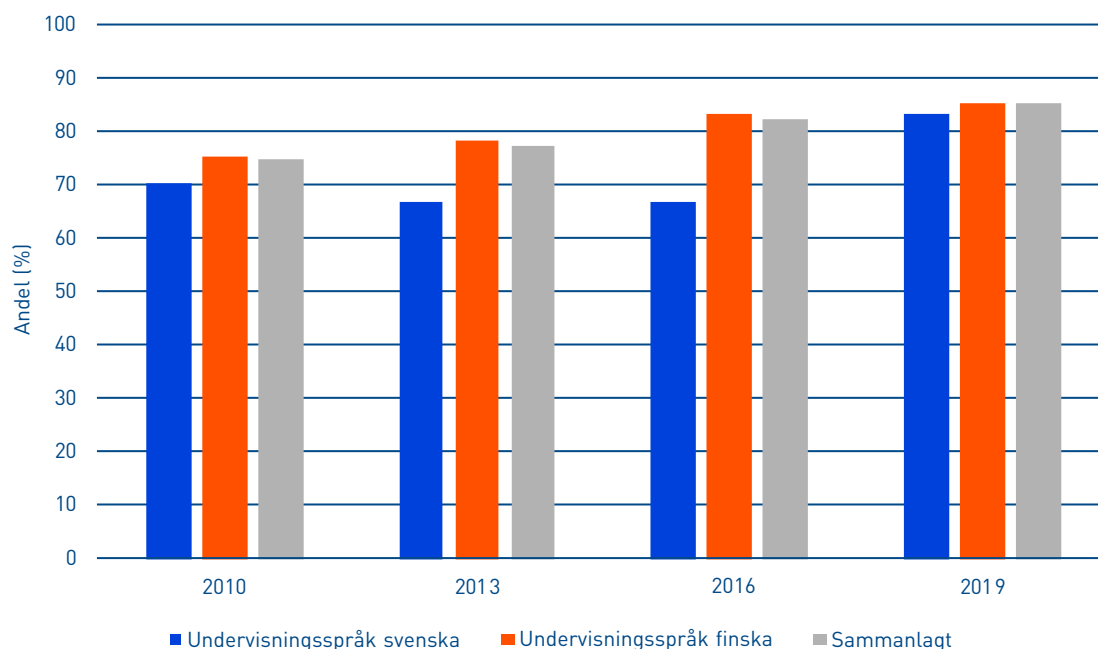
Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: yrkesutbildning 34,9 %.
 Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Könsfördelningen inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen är totalt sett relativt jämn – av alla rektorer och lärare var 58,2 procent kvinnor år 2019. Andelen kvinnor var nästan lika stor i hela landet (56,5 %). Lärarna inom yrkesutbildningen avviker från andra utbildningsformer genom att det inte är en lika överväldigande kvinnlig majoritet i lärarkåren som helhet. Men andelen manliga och kvinnliga lärare varierar enligt utbildningsområde så att andelen manliga lärare är speciellt stor inom de tekniska områdena (83,3 %), medan andelen kvinnliga lärare är stor inom tjänstebranschen (85,7 %) och hälsovård och välfärd (80,0 %). Också inom de gemensamma examensdelarna är lärarna betydligt oftare kvinnor än män (77,8 % var kvinnor år 2019).

LÄRARNA INOM DEN FRIA BILDNINGEN

Datainsamlingen inom fritt bildningsarbete omfattar genomgående endast heltidsanställda rektorer och lärare. Som heltidsanställda lärare i fritt bildningsarbete räknas alla lärare som minst 16 timmar per vecka undervisar i folkhögskolor, medborgarinstitut, studiecentraler, sommaruniversitet och idrottsutbildningscenter. En stor del av läroanstalterna är tvåspråkiga (finska/svenska) och ingår i gruppen med läroanstalter där undervisningsspråket är finska.

Behörighetsgraden i läroanstalterna inom den fria bildningen med svenska som undervisningsspråk var 83,3 procent år 2019, vilket är en ökning med 16,6 procentenheter sedan år 2016. I antal betyder det här att 45 av de 54 som deltog i insamlingen år 2019 var behöriga. Av rektorerna och lärarna i hela landet var 85,2 procent behöriga, vilket betyder att skillnaden i behörighetsgrad beroende på språk inte längre är särskilt stor. I de medborgarinstitut som har svenska som undervisningsspråk var 88,9 procent av rektorerna och lärarna behöriga, medan 87,5 procent var behöriga i folkhögskolorna.

DIAGRAM 9: DEN PROCENTUELLA ANDELEN (%) FORMELLT BEHÖRIGA BLAND HELTIDSANSTÄLLDA REKTORER OCH LÄRARE INOM DEN FRIA BILDNINGEN ENLIGT UNDERVISNINGSSPRÅK ÅREN 2010, 2013, 2016 OCH 2019.

Svarsprocenten inom den fria bildningen i hela landet 2010 (93,0 %), 2013 (90,0 %), 2016 (62,0 %), 2019 (48,1 %).
Svarsprocenten inom den fria bildningen med svenska som undervisningsspråk 2019 (39,9 %).
Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Omkring 72 procent av lärarna och rektorerna inom den fria bildningen var kvinnor både i läroanstalter med svenska som undervisningsspråk och i hela landet. Andelen kvinnor inom lärarkåren var speciellt stor inom medborgarinstituten (78,0 %). Lärarkårens åldersfördelning skiljer sig inte mycket beroende på undervisningsspråk – mellan 10 och 15 procent var under 40 år, knappt 30 procent var 40–49 år och 55–60 procent av lärarna och rektorerna inom den fria bildningen var 50 år eller äldre.

KÄLLOR

Förordning om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (14.12.1998/986).

<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980986>

Lärare 2020. Statistikmeddelande Utbildning 2020:2. Ålands statistik- och utredningsbyrå ÅSUB. https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/statistics/larare_2020.pdf

Matti Taajamo & Eija Puhakka (2019). Opetuksen ja oppimisen kansainvälinen tutkimus TALIS 2018. Perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 ensituloksia, osa 1. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2019:8. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/opetuksen_ja_oppimisen_kansainvalinen_tutkimus_talis_2018_0.pdf

TALIS 2018 Results (Volume I). Teachers and school leaders as lifelong learners.

<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/1d0bc92a-en.pdf?expires=1591691108&id=id&acc-name=ocid49007688&checksum=55D06F03DBA563E8AEE1A0FBE542E4F6>

Vipunen – utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

<https://vipunen.fi/sv-fi/>

TABELLER

Att söka till lärarutbildningen

TABELL 1: SÖKANDE OCH ANTAGNA TILL SVENSKSPRÅKIG KLASSLÄRARUTBILDNING ÅREN 2007–2020.

År	Svenskspråkig utbildning		
	Sökande	Antagna	
	Antal	Antal	Andel av de sökande (%)
2007	214	76	35,5 %
2008	207	96	46,4 %
2009	242	80	33,1 %
2010	323	84	26,0 %
2011	343	84	24,5 %
2012	358	95	26,5 %
2013	413	96	23,2 %
2015	290	70	24,1 %
2016	474	120	25,3 %
2017	324	114	35,2 %
2018	366	96	26,2 %
2019	369	111	30,1 %
2020	366	117	32,0 %

Uppgifterna för år 2014 saknas från tidsserien, eftersom ansökningsprocessen då övergick till ett nytt system.
Källa: Ansökningsregistret för högskolor. Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 2: SÖKANDE OCH ANTAGNA TILL SVENSKSPRÅKIG UTBILDNING FÖR LÄRARE INOM SMÅBARNSPEDAGOGIKEN (BARNTRÄDGÅRDSLÄRARE) ÅREN 2007–2020.

År	Svenskspråkig utbildning		
	Sökande	Antagna	
	Antal	Antal	Andel av de sökande (%)
2007	83	52	62,7 %
2008	84	41	48,8 %
2009	96	53	55,2 %
2010	142	72	50,7 %
2011	270	91	33,7 %
2012	244	91	37,3 %
2013	242	70	28,9 %
2015	175	57	32,6 %
2016	186	48	25,8 %
2017	129	42	32,6 %
2018	198	87	43,9 %
2019	177	81	45,8 %
2020	186	66	35,5 %

Uppgifterna för år 2014 saknas från tidsserien, eftersom ansökningsprocessen då övergick till ett nytt system.
Källa: Ansökningsregistret för högskolor. Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

TABELL 3: ANDELEN FORMELLT BEHÖRIGA REKTORER OCH LÄRARE INOM DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN ENLIGT TJÄNSTETYP OCH UNDERVISNINGSSPRÅK ÅREN 2010, 2013, 2016 OCH 2019.

Tjänstetyp	Andelen behöriga lärare för uppgiften av de lärare som deltog i enkäten														
	Undervisningsspråk svenska					Undervisningsspråk finska ¹⁾					Sammanlagt				
	2010 %	2013 %	2016 %	2019 %	Förändring 2016–2019 %-enheter	2010 %	2013 %	2016 %	2019 %	Förändring 2016–2019 %-enheter	2010 %	2013 %	2016 %	2019 %	Förändring 2016–2019 %-enheter
Rektorer	96,8	96,0	99,2	98,0	-1,2	98,8	96,0	98,7	98,3	-0,4	98,6	96,0	98,7	98,3	-0,4
Lektorer	88,1	94,0	96,3	96,1	-0,2	96,1	96,5	98,9	97,5	-1,4	95,6	96,4	98,7	97,4	-1,3
Klasslärare och lärare inom förskoleundervisning	88,4	87,4	89,2	90,9	1,7	95,7	94,5	96,7	96,5	-0,2	95,2	94,0	96,3	96,1	-0,2
Specialklass- och speciallärare	74,8	78,9	84,2	85,1	0,9	76,1	78,3	86,7	90,6	3,9	76,1	78,3	86,6	90,4	3,8
Lärare för invandrare			87,5		-	76,7	80,3	84,5	92,9	8,4	77,2	80,9	84,7	92,9	8,2
Timlärare i huvudsyssla	48,4	48,3	78,7	81,5	2,8	71,2	72,8	90,2	92,8	2,6	69,2	70,9	89,5	92,1	2,6
Rektorer och lärare i huvudsyssla sammanlagt	81,2	82,7	90,3	91,0	0,7	90,5	90,4	95,3	95,5	0,2	89,9	89,9	95,0	95,2	0,2
Timlärare i bisyssla	26,1	16,3	46,2	63,2	17,0	36,9	38,3	63,0	72,9	9,9	35,2	35,0	60,2	71,4	11,2
Totalt	78,9	79,2	89,0	90,6	1,6	89,6	89,3	95,1	95,4	0,3	88,9	88,7	94,7	95,1	0,4

¹⁾ Omfattar undervisning på finska, finska/svenska, engelska, samiska och övriga språk.

I tabellen ingår inte kategorin övriga eller okända.

Svarsprocenten i hela landet 2010: grundläggande utbildning 91,0 %.

Svarsprocenten i hela landet 2013: grundläggande utbildning 88,0 %.

Svarsprocenten i hela landet 2016: grundläggande utbildning 66,3 %.

Svarsprocenten i hela landet 2019: grundläggande utbildning 49,2 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: grundläggande utbildning 40,3 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 4: ANTAL OCH ANDEL FORMELLT BEHÖRIGA LEKTORER OCH TIMLÄRARE I HUVUDSYSSLA INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN ENLIGT DET HUVUDSAKLIGA UNDERVISNINGSSÄMNET ÅR 2019.

Det huvudsakliga undervisnings- ämnet	Undervisningsspråk svenska		
	Antal lektorer och timlärare i huvudsyssla som deltog i enkäten	Formellt behöriga att sköta uppgiften	
		Antal	Andel (%)
Modersmål och litteratur, modersmålet svenska	32	32	100,0
Det andra inhemska språket finska (undervisningsspråk svenska)	34	34	100,0
Engelska	24	23	95,8
Tyska	4	...	...
Franska	5	...	...
Matematik	62	57	91,9
Fysik	7	5	71,4
Kemi	10	9	90,0
Geografi	3	...	...
Biologi	23	22	95,7
Religion, evangelisk-luthersk	8	8	100,0
Historia	18	16	88,9
Samhällslära	9	9	100,0
Elev- och studiehandledning	20	16	80,0
Musik	14	11	78,6
Bildkonst	12	9	75,0
Gymnastik	19	17	89,5
Hälsokunskap	5	...	...
Slöjd	22	21	95,5
Huslig ekonomi	18	18	100,0
Övriga eller uppgift saknas	17	13	76,5
Totalt	366	336	91,8

Undervisningsämnena med mycket få lärare enligt enkäten ingår i gruppen Övriga eller uppgift saknas.

... Uppgiften anges ej p.g.a. bestämmelser om integritetsskydd.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: grundläggande utbildning 40,3 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 5: ANTAL OCH ANDEL FORMELLT BEHÖRIGA REKTORER OCH LÄRARE I HUVUDSYSSLA INOM DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN ENLIGT LANDSKAP OCH UNDERVISNINGSSPRÅK ÅR 2019.

Landskap	Undervisningsspråk svenska		Undervisningsspråk finska ¹⁾		Sammanlagt	
	Antal rektorer och lärare i huvudsyssla som deltog i enkäten	Formellt behöriga att sköta uppgiften (%)	Antal rektorer och lärare i huvudsyssla som deltog i enkäten	Formellt behöriga att sköta uppgiften (%)	Antal rektorer och lärare i huvudsyssla som deltog i enkäten	Formellt behöriga att sköta uppgiften (%)
Nyland	553	88,6	5 393	92,9	5 946	92,5
Egentliga Finland	127	89,0	1 706	97,0	1 833	96,5
Satakunta	9	77,8	843	97,3	852	97,1
Egentliga Tavastland			664	96,4	664	96,4
Birkaland	10	90,0	1 971	97,2	1 981	97,1
Päijänne-Tavastland	...	...	734	95,8	736	95,7
Kymmenedalen	6	66,7	493	95,3	499	95,0
Södra Karelen			390	94,6	390	94,6
Södra Savolax			555	95,9	555	95,9
Norra Savolax			973	96,5	973	96,5
Norra Karelen			674	97,2	674	97,2
Mellersta Finland	...	...	1 249	97,5	1 252	97,5
Södra Österbotten			837	95,6	837	95,6
Österbotten	417	95,7	326	91,4	743	93,8
Mellersta Österbotten	29	93,1	292	96,9	321	96,6
Norra Österbotten	7	85,7	2 036	96,5	2 043	96,5
Kajanaland			330	95,5	330	95,5
Lapland			750	95,9	750	95,9
Okänt	...	...	36	91,7	41	90,2
Totalt	1 168	91,0	20 252	95,5	21 420	95,2

¹⁾ Omfattar undervisning på finska, finska/svenska, engelska, samiska och övriga språk.

... Uppgiften anges ej p.g.a. bestämmelser om integritetsskydd.

Svarsprocenten i hela landet 2019: grundläggande utbildning 49,2 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: grundläggande utbildning 40,3 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 6: ANTAL OCH ANDEL FORMELLT BEHÖRIGA KLASSLÄRARE OCH LÄRARE INOM FÖRSKOLEUNDERVISNINGEN SAMT LEKTORER INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN ENLIGT LANDSKAP ÅR 2019.

Landskap	Undervisningsspråk svenska					
	Klasslärare och lärare inom förskoleundervisning			Lektorer		
	Antal som deltog i enkäten	Formellt behöriga att sköta uppgiften		Antal som deltog i enkäten	Formellt behöriga att sköta uppgiften	
Antal		Andel (%)	Antal		Andel (%)	
Nyland	243	213	87,7	131	126	96,2
Egentliga Finland	51	44	86,3	29	28	96,6
Österbotten	212	206	97,2	83	80	96,4
Mellersta Österbotten	15	14	93,3	6	6	100,0
Övriga landskap	20	15	75,0	9	8	88,9
Totalt	541	492	90,9	258	248	96,1

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: grundläggande utbildning 40,3 %.
Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 7: ANDELEN REKTORER OCH LÄRARE INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN FÖRDELADE ENLIGT ÅLDERSGRUPP ÅR 2019.

Tjänstetyp	Undervisningsspråk svenska					
	Under 30 år (%)	30–39 år (%)	40–49 år (%)	50–59 år (%)	60 år och äldre (%)	Totalt (%)
Rektorer	0,0	11,0	40,0	43,0	6,0	100
Lektorer	2,7	23,6	35,7	32,9	5,0	100
Klasslärare och lärare inom förskoleundervisning	9,8	22,7	31,8	31,6	4,1	100
Specialklass- och speciallärare	8,7	26,7	35,4	24,2	5,0	100
Timlärare i huvudsyssla	13,9	25,9	31,5	25,0	3,7	100
Rektorer och lärare i huvudsyssla sammanlagt	7,6	22,8	33,8	31,3	4,5	100
Timlärare i bisyssla	5,3	52,6	15,8	21,1	5,3	100
Totalt	7,6	23,3	33,5	31,1	4,5	100

I tabellen ingår inte kategorin övriga eller okända.
Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: grundläggande utbildning 40,3 %.
Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 8: ANDELEN KVINNOR BLAND REKTORER OCH LÄRARE INOM DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN ENLIGT TJÄNSTETYP OCH UNDERVISNINGSSPRÅK ÅR 2019.

Tjänstetyp	Undervisningsspråk svenska		Undervisningsspråk finska ¹⁾		Sammanlagt	
	Antal rektorer och lärare som deltog i enkäten	Varav kvinnor (%)	Antal rektorer och lärare som deltog i enkäten	Varav kvinnor (%)	Antal rektorer och lärare som deltog i enkäten	Varav kvinnor (%)
Rektorer	100	66,0 %	1 112	51,2 %	1 212	52,4 %
Lektorer	258	70,5 %	5 421	76,2 %	5 679	76,0 %
Klasslärare och lärare inom förskoleundervisning	541	82,3 %	8 405	78,7 %	8 946	78,9 %
Specialklass- och speciallärare	161	90,1 %	3 551	85,8 %	3 712	86,0 %
Lärare för invandrare	-	-	28	100,0 %	28	100,0 %
Timlärare i huvudsyssla	108	72,2 %	1 735	77,3 %	1 843	77,0 %
Rektorer och lärare i huvudsyssla sammanlagt	1 168	78,4 %	20 252	77,7 %	21 420	77,7 %
Timlärare i bisyssla	19	84,2 %	107	75,7 %	126	77,0 %
Totalt	1 187	78,5 %	20 359	77,7 %	21 546	77,7 %

¹⁾ Omfattar undervisning på finska, finska/svenska, engelska, samiska och övriga språk.

I tabellen ingår inte kategorin övriga eller okända.

Svarsprocenten i hela landet 2019: grundläggande utbildning 49,2 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: grundläggande utbildning 40,3 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Gymnasieutbildningen

TABELL 9: ANDELEN FORMELLT BEHÖRIGA REKTORER OCH LÄRARE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN ENLIGT TJÄNSTETYP OCH UNDERVISNINGSSPRÅK ÅREN 2010, 2013, 2016 OCH 2019.

Tjänstetyp	Andelen behöriga lärare för uppgiften av de lärare som deltog i enkäten														
	Undervisningsspråk svenska					Undervisningsspråk finska ¹⁾					Sammanlagt				
	2010 %	2013 %	2016 %	2019 %	Förändring 2016–2019 %-enheter	2010 %	2013 %	2016 %	2019 %	Förändring 2016–2019 %-enheter	2010 %	2013 %	2016 %	2019 %	Förändring 2016–2019 %-enheter
Rektorer	100,0	100,0	100,0	96,3	-3,7	98,5	96,7	100,0	99,6	-0,4	98,7	97,0	100,0	99,4	-0,6
Lektorer och studiehandledare	95,2	97,2	97,7	96,0	-1,7	97,5	97,0	99,5	98,6	-0,9	97,3	97,0	99,4	98,4	-1,0
Lärare för invandrare							77,8	80,0				77,8	80,0		
Timlärare i huvudsyssla	79,8	78,3	82,6	83,1	0,5	86,0	89,6	96,3	94,9	-1,4	85,6	88,8	95,3	94,0	-1,3
Rektorer och lärare i huvudsyssla sammanlagt	93,1	94,1	95,7	93,1	-2,6	95,7	95,7	99,1	98,0	-1,1	95,5	95,6	98,8	97,6	-1,2
Timlärare i bisyssla	57,4	60,8	76,2	88,6	12,4	48,9	51,7	79,5	90,6	11,1	50,0	52,8	78,9	90,4	11,5
Totalt	89,8	91,1	94,2	92,6	-1,6	93,4	93,7	98,6	97,3	-1,3	93,1	93,5	98,3	97,0	-1,3

¹⁾ Undervisningsspråk finska omfattar undervisning på finska, finska/svenska, engelska, samiska och övriga språk.

I tabellen ingår inte kategorin övriga eller okända.

Svarsprocenten i hela landet 2010: gymnasieutbildning 97,0 %.

Svarsprocenten i hela landet 2013: gymnasieutbildning 94,0 %.

Svarsprocenten i hela landet 2016: gymnasieutbildning 65,5 %.

Svarsprocenten i hela landet 2019: gymnasieutbildning 53,5 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: gymnasieutbildning 47,5 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 10: ANTAL OCH ANDEL FORMELLT BEHÖRIGA LEKTORER OCH TIMLÄRARE I HUVUDSYSSLA INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA GYMNASIEUTBILDNINGEN ENLIGT DET HUVUDSAKLIGA UNDERVISNINGSSÄMNET ÅR 2019.

Det huvudsakliga undervisningsämnet	Undervisningsspråk svenska		
	Antal lektorer och timlä- rare i huvudsyssla som deltog i enkäten	Formellt behöriga för att sköta uppgiften	
		Antal	Andelen (%)
Modersmål och litteratur, modersmålet svenska	23	23	100,0
Det andra inhemska språket finska (undervisningsspråk svenska)	26	24	92,3
Engelska	22	21	95,5
Tyska	9	9	100,0
Franska	5	...	...
Matematik	41	36	87,8
Fysik	10	10	100,0
Kemi	10	10	100,0
Geografi	4	...	...
Biologi	18	17	94,4
Religion, evangelisk- luthersk	7	7	100,0
Historia	16	13	81,3
Samhällslära	8	8	100,0
Studiehandledning	12	10	83,3
Musik	4	...	...
Bildkonst	7	5	71,4
Gymnastik	13	11	84,6
Filosofi	3	...	...
Psykologi	9	9	100,0
Specialundervisning på deltid	7	7	100,0
Övriga eller uppgift saknas	9	9	100,0
Totalt	263	244	92,8

Undervisningsämnena med mycket få lärare enligt enkäten ingår i gruppen Övriga eller uppgift saknas.

... Uppgiften anges ej p.g.a. bestämmelser om integritetsskydd.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: gymnasieutbildning 47,5 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 11: ANDELEN REKTORER OCH LÄRARE INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA GYMNASIEUTBILDNINGEN FÖRDELADE ENLIGT ÅLDERSGRUPP ÅR 2019.

Tjänstetyp	Undervisningsspråk svenska					Totalt (%)
	Under 30 år (%)	30-39 år (%)	40-49 år (%)	50-9 år (%)	60 år och äldre (%)	
Rektorer	0,0	7,4	33,3	48,1	11,1	100,0
Lektorer och studiehandledare	3,5	17,7	31,3	38,9	8,6	100,0
Timlärare i huvudsyssla	18,5	33,8	26,2	21,5	0,0	100,0
Rektorer och lärare i huvudsyssla sammanlagt	6,6	20,3	30,3	35,9	6,9	100,0
Timlärare i bisyssla	2,9	25,7	34,3	34,3	2,9	100,0
Totalt	6,2	20,9	30,8	35,7	6,5	100,0

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: gymnasieutbildning 47,5 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 12: ANDELEN KVINNOR BLAND REKTORER OCH LÄRARE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN ENLIGT TJÄNSTETYP OCH UNDERVISNINGSSPRÅK ÅR 2019.

Tjänstetyp	Undervisningsspråk svenska		Undervisningsspråk finska ¹⁾		Sammanlagt	
	Antal rektorer och lärare som deltog i enkäten	Varav kvinnor (%)	Antal rektorer och lärare som deltog i enkäten	Varav kvinnor (%)	Antal rektorer och lärare som deltog i enkäten	Varav kvinnor (%)
Rektorer	27	55,6	282	42,9	309	44,0
Lektorer och studiehandledare	198	67,2	3 169	70,9	3 367	70,7
Timlärare i huvudsyssla	65	67,7	802	69,8	867	69,7
Rektorer och lärare i huvudsyssla sammanlagt	290	66,2	4 253	68,8	4 543	68,7
Timlärare i bisyssla	35	60,0	383	72,8	418	71,8
Totalt	325	65,5	4 636	69,2	4 961	68,9

¹⁾ Undervisningsspråk finska omfattar undervisning på finska, finska/svenska, engelska, samiska och övriga språk.

Svarsprocenten i hela landet 2019: gymnasieutbildning 53,5 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: gymnasieutbildning 47,5 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Yrkesutbildningen

TABELL 13: ANTAL OCH ANDEL FORMELLT BEHÖRIGA REKTORER OCH LÄRARE INOM YRKESUTBILDNINGEN PÅ ANDRA STADIET ENLIGT TJÄNSTETYP OCH UTBILDNINGSANORDNARENS SPRÅK ÅR 2019.

Tjänstetyp	Svenskspråkig yrkesutbildning			Finskspråkig yrkesutbildning ¹⁾			Sammanlagt		
	Antal lärare som deltog i enkäten	Formellt behöriga att sköta uppgiften		Antal lärare som deltog i enkäten	Formellt behöriga att sköta uppgiften		Antal lärare som deltog i enkäten	Formellt behöriga att sköta uppgiften	
		Antal	Andel (%)		Antal	Andel (%)		Antal	Andel (%)
Rektorer, direktörer	...	...	...	90	84	93,3	93	84	90,3
Biträdande rektorer, andra chefsuppgifter, t.ex. chef för utbildningsområde	9	6	66,7	201	195	97,0	210	204	97,1
Lärare/Utbildare	72	63	87,5	2 058	1 845	89,7	2 130	1 905	89,4
Lektorer	48	48	100,0	2 091	2 046	97,8	2 139	2 094	97,9
Timlärare i huvudsyssla	21	18	85,7	1 035	936	90,4	1 056	954	90,3
Timlärare i bisyssla				42	30	71,4	42	30	71,4
Speciallärare	6	6	100,0	252	249	98,8	258	255	98,8
Studiehandledare	...	...	...	93	93	100,0	99	96	97,0
Övriga och okända	...	...	...	96	81	84,4	96	84	87,5
Totalt	165	147	89,1	5 958	5 559	93,3	6 123	5 706	93,2

¹⁾ Finskspråkig yrkesutbildning omfattar läroanstalter med finska, finska/svenska, engelska, samiska och övriga språk.

... Uppgiften anges ej p.g.a. bestämmelser om integritetsskydd.

Svarsprocenten i hela landet 2019: yrkesutbildning 45,8 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: yrkesutbildning 34,9 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

TABELL 14: ANDELEN FORMELLT BEHÖRIGA REKTORER OCH LÄRARE INOM YRKESUTBILDNINGEN PÅ ANDRA STADIET ENLIGT TJÄNSTETYP OCH UTBILDNINGSANORDNARENS SPRÅK ÅREN 2010, 2013, 2016 OCH 2019.

Tjänstetyp	Andelen behöriga lärare för uppgiften av de lärare som deltog i enkäten														
	Svenskspråkig yrkesutbildning					Finskspråkig yrkesutbildning ¹⁾					Sammanlagt				
	2010 %	2013 %	2016 %	2019 %	Förändring 2016-2019 %-enheter	2010 %	2013 %	2016 %	2019 %	Förändring 2016-2019 %-enheter	2010 %	2013 %	2016 %	2019 %	Förändring 2016-2019 %-enheter
Rektorer, direktörer	90,0	100,0	...	...		90,2	95,6	90,5	93,3	2,8	90,2	95,1	90,9	90,3	-0,6
Biträdande rektorer, andra chefsuppgifter, t.ex. chef för utbildningsområde	75,0	84,6	100,0	66,7	-33,3	88,5	89,2	93,7	97,0	3,3	87,5	88,4	95,2	97,1	1,9
Lärare/Utbildare				87,5					89,7					89,4	
Lektorer	86,2	89,1	94,6	100,0	5,4	93,0	94,8	98,7	97,8	-0,9	92,7	94,6	98,7	97,9	-0,8
Timlärare i huvudsyssla	38,6	44,4	58,5	85,7	27,2	55,0	68,7	86,5	90,4	3,9	54,1	67,2	85,6	90,3	4,7
Timlärare i bisyssla	46,2	33,3	...	-		36,8	45,5	61,7	71,4	9,7	37,0	45,4	61,0	71,4	10,4
Speciallärare	84,6	100,0	66,7	100,0	33,3	85,7	96,3	94,9	98,8	3,9	85,6	94,9	93,7	98,8	5,1
Studiehandledare	90,0	100,0	...	...		85,5	92,1	95,8	100,0	4,2	85,7	91,7	95,9	97,0	1,1
Övriga och okända	42,4	61,9	64,3	...		55,5	63,2	82,6	84,4	1,8	54,8	63,1	81,7	87,5	5,8
Totalt	60,0	62,0	73,6	89,1	15,5	73,1	80,7	90,5	93,3	2,8	72,6	79,8	90,0	93,2	3,2

¹⁾ Finskspråkig yrkesutbildning omfattar läroanstalter med finska, finska/svenska, engelska, samiska och övriga språk.

... Uppgiften anges ej p.g.a. bestämmelser om integritetsskydd.

Svarsprocenten i hela landet 2010: yrkesutbildning 86,2 %.

Svarsprocenten i hela landet 2013: yrkesutbildning 90,4 %.

Svarsprocenten i hela landet 2016: yrkesutbildning 66,2 %.

Svarsprocenten i hela landet 2019: yrkesutbildning 45,8 %.

Svarsprocenten inom den svenskspråkiga utbildningen 2019: yrkesutbildning 34,9 %.

Källa: Statistikcentralen - Vipunen - utbildningsförvaltningens statistiktjänst.

Online
ISBN 978-952-13-6701-4
ISSN 1798-8926